

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Hallituksen esitys Kasvupalveluvirastosta ja asiakastietojen käsittelystä

Kysymyksiä ja vastauksia Kasvupalveluvirastosta

Mihin tarvitaan Kasvupalveluvirasto?

Kasvupalveluvirasto muodostettaisiin jatkamalla ELY-keskuksen ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen nykyisiä tietohallintopalveluja työ- ja elinkeinohallinnon toimialan osalta ja liittämällä niihin työ- ja elinkeinohallinnon valtakunnallisen asiakaspalvelukeskuksen sähköisten palvelujen ja tietojärjestelmien käyttäjätukitehtävät.

Kasvupalveluvirasto toimisi kiinteässä yhteydessä työ- ja elinkeinopolitiikan johtamiseen valtakunnan tasolla ja maakunnissa. Maakunnat saavat Kasvupalveluvirastolta käyttöönsä työvälineitä kasvupalvelutehtäviensä hoitamiseksi. Tietojärjestelmät mahdollistavat sen, että valtio ja maakunnat saavat ajantasaista tietoa työ- ja elinkeinopolitiikan toimintaympäristöstä, toimenpiteistä ja vaikutuksista, jotta ne pystyvät edistämään työllisyyttä, työvoiman saatavuutta, osaamisen kehittämistä, yrittäjyyttä ja elinkeinotoimintaa.

Tietojärjestelmäasioiden lisäksi Kasvupalveluvirasto huolehtii valtion kasvupalveluja koskevasta neuvonnasta sekä vuoden pituisen siirtymäkauden ajan TE-toimistojen, maakuntien ja Uudenmaan kasvupalvelut järjestävän kuntayhtymän myöntämien eräiden tukien maksajana. Siirtymäaika turvaisi tuensaajille yhtenäiset käytännöt ja maksatusajat koko maassa ja maakunnille aikaa toimintojen järjestämiseksi. Pysyvästi Kasvupalveluvirasto huolehtisi korvauksista, joita valtio maksaa kunnille ja jatkossa myös maakunnille toimenpiteistä, joilla edistetään maahanmuuttajien kotoutumista.

Kasvupalveluvirasto olisi edeltäjänsä KEHA-keskuksen tavoin työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan virasto, mutta sitä johtavassa ja valvovassa johtokunnassa olisi vahva maakuntien edustus.

Millaisia valtakunnallisia neuvontapalveluja Kasvupalveluvirasto tarjoaa?

Kasvupalveluvirasto antaa neuvontaa valtakunnallisissa (valtion) kasvupalveluissa. Lisäksi kasvupalveluvirasto tarjoaa tuottamiensa sähköisten ja digitaalisten palvelujen käytön tukea loppuasiakkaille, viranomaisille, palvelun-tuottajille ja muille sidosryhmille. Maakunnat voivat perustaa maakunnallisia kasvupalveluja varten omat asiakaspalvelukeskuksensa, joiden organisoimisesta maakunnat päättäisivät itsehallintonsa piirissä.

Miksi maksatukset esitetään hoidettavaksi alkuvaiheessa Kasvupalveluvirastossa?

Kasvupalveluvirasto maksaisi TE-toimistojen, maakuntien ja Uudenmaan kasvupalvelut järjestävän kuntayhtymän kasvupalveluina myöntämien eräiden tukien ja avustusten maksamista koskevia tehtäviä vuoden pituisen siirtymäkauden ajan. Näillä maksatuksilla ei tarkoiteta taloushallinnon tehtäviä vaan tukien ja avustusten myöntämisehtojen ja lain noudattamiseen liittyvää valvontaa, joka sisältää julkisen vallan käyttöä. Viranomainen voi tehdä maksatushakemukseen myös kielteisen päätöksen, keskeyttää maksatuksen ja periä jo maksetut tuet ja korvaukset takaisin.

Maksatuksia hoidetaan nykyisin KEHA-keskuksessa keskitetysti ja niukoin henkilöresurssein. Siirtymäajan avulla varmistetaan, että maakunnille kehitetään maksamistehtävien osaamista, eivätkä eri maakuntien maksatusajat muodostu kohtuuttoman eripituisiksi. Siirtymäajan jälkeen maakunnat ja Uudenmaan kuntayhtymä hoitaisivat myöntämiensä tukien ja avustusten maksatukset itse.

Miten maakunnat voivat vaikuttaa Kasvupalveluviraston toimintaan?

Maakunnalliset tarpeet ja vaikuttamismahdollisuudet on tarkoitus huomioida niin, että Kasvupalveluvirastolle nimetään maakuntapainotteinen johtokunta, joka johtaa ja valvoo viraston toimintaa, päättää viraston tulosneuvottelutavoitteista ja hyväksyy viraston tilinpäätöksen sekä työjärjestyksen. Tämän lisäksi perustetaan asiakasneuvottelukunta.

Miten tietojärjestelmät ja asiakastietojen käsittely uudistuvat kasvupalvelu-uudistuksessa?

Yhtenäiset tietojärjestelmät tukevat maakunnallista ja valtakunnallista asiakastietojen käsittelyä. Asiakastietojen käsittelyä varten olisi rekrytoinnin ja työllistymisen asiakastietojärjestelmä sekä yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä.

Rekrytoinnin ja työllistymisen asiakastietojärjestelmä korvaisi nykyisen työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmän. Järjestelmää käytetään asiakasprosessin hallintaan niin, että järjestelmään tallennetaan palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa syntyvät tiedot.

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä säilyisi ennallaan, mutta sitä koskeva sääntely siirrettäisiin samaan lakiin rekrytoinnin ja työllistymisen asiakastietojärjestelmää koskevan sääntelyn kanssa. Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään syötetään perustietoja annetuista palveluista.

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmässä voitaisiin käsitellä myös muiden kuin kasvupalveluiksi katsottavien julkisesti rahoitettujen yrityksille tarkoitettujen tukien, rahoituksen sekä neuvonta- ja kehittämisspalvelujen asiakastietoja.

Kysymyksiä ja vastauksia asiakastietojen käsittelystä

Muuttuuko asiakastietojen käsittely?

Asiakastietojen käsittelyä koskevaa sääntelyä on tarkoitus uudistaa ja päivittää EU:n uusien tietosuojavaatimusten mukaiseksi. Asiakastietojen käsittelyä varten olisi käytössä rekrytoinnin ja työllistymisen asiakastietojärjestelmä sekä yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä. Kasvupalveluvirasto tarjoaisi tietojärjestelmät ja alustat maakunnallisten ja valtakunnallisten kasvupalvelujen käyttöön.

Rekrytoinnin ja työllistymisen asiakastietojärjestelmää käytetään asiakasprosessin hallintaan niin, että järjestelmään tallennetaan palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa syntyvät tiedot. Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään syötetään perustietoja annetuista palveluista. Asiakastietojärjestelmässä voitaisiin käsitellä myös muiden kuin kasvupalveluiksi katsottavien julkisesti rahoitettujen yrityksille tarkoitettujen tukien, rahoituksen sekä neuvonta- ja kehittämisspalvelujen asiakastietoja.

Oikeus henkilöasiakkaiden tietojen käyttöön

Asiakastietojärjestelmien käyttö edellyttää työntekijöiltä henkilökohtaista käyttöoikeutta. Esityksen mukaan käyttöoikeus on rajattava sisällöltään, laajuudeltaan, valtuuksiltaan ja kestoaltaan siihen, mikä on henkilön tehtävien hoitamisen kannalta välttämätöntä. Järjestelmien käyttöoikeuksien hallintaan ja lokitietojen keräämiseen liittyvistä tehtävistä vastaa Kasvupalveluvirasto.

Maakuntien viranomaistehtäviä hoitavien henkilöiden lisäksi tietoja voivat käsitellä myös maakunnan hyväksymät kasvupalveluntuottajat. Ne voivat saada käyttöönsä vain sellaisia tietoja, joita tarvitaan kulloinkin kyseessä olevan palvelun hoitamisessa. Lisäksi Kelassa ja maakuntien sosiaali- ja terveystieteissä työskentelevät henkilöt, jotka hoitavat työllistymistä edistäviä monialaisia yhteispalvelutehtäviä, voivat käyttää yhteispalvelussa tarvittavia tietoja.

Miten asiakastietojen käsittelyä valvotaan?

Maakuntien ja valtion yhteisessä käytössä olevien asiakastietojärjestelmien ansioista keskeiset tiedot ovat ajantasaisia ja saatavilla yhdestä paikasta. Kasvupalveluvirasto hallinnoi asiakastietojärjestelmien käyttöoikeuksia ja valvoo lokitietojen avulla tietojen käyttöä.

Kasvupalveluvirasto muuttaa käyttöoikeutta, jos haettu tai myönnetty käyttöoikeus ei vastaa sisällöltään, laajuudeltaan, valtuuksiltaan tai kestoaltaan sitä tarkoitusta, johon sitä on haettu tai johon se on myönnetty. Maakunnat, työ- ja elinkeinoministeriö ja Kansaneläkelaitos veloitetaan ilmoittamaan Kasvupalveluvirastolle käyttöoikeuden poistamisen tai muuttamisen perusteista.